

Rugstreeppadden in De Kerf

De Kerf in 1998. (Foto: Marja de Moel)

Natuurgebied De Kerf ligt tussen strandpaal 30 en 31 in het duingebied bij Schoorl/Bergen. Deze in 1997 kunstmatig aangelegde open verbinding met de zee en de afgeplagde vallei heeft vanaf het begin mijn interesse. Heel nieuwsgierig naar de gevolgen van het besluit om een gat te graven in de zeereep, bezoek en fotografeer ik dit mooie gebied sindsdien regelmatig en komt het steeds terug in mijn werk als beeldend kunstenaar. Vanaf 2002 monitoren wij de rugstreeppadden in dit gebied.

Ontstaan

“Dynamisch Kustbeheer” heette het uitgangspunt van Stichting Duinbehoud, Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Rijkswaterstaat en het PWN. En dynamisch was het in de eerste jaren; vooral bij springtij met zuidwestenwind was het raak; de verwachte drie keer per jaar onder water werden er twaalf! In de winter van begin 2000 bevroor het water (mengsel van zee-, kwel- en regenwater) tot een onverwacht ijsbaantje en de latere sneeuwval maakte het mooie plaatje compleet.

Er ontstond nieuwe flora en fauna in het brakke biotoop; eerst zag je onder andere zeeraket, biestarwegras en langs de vloedmerken zeepostelein. Later kwamen onder andere strandbiet, zeewolfsmelk en zilt torkruid. Er zat ook een negatieve kant aan deze metamorfose: De Kerf werd een soort fuik voor strand- en zee-afval en daarvan zijn de resten helaas tot op vandaag nog te vinden. De laatste keer dat de Kerf vol water stroomde was op 1 maart 2008 en ik heb de eerste golf door de drempel heen zien breken. Wat een watergeweld!

Begrazing in De Kerf, november 2014. (Foto: Marja de Moel)

Het ondiepe water was echter snel verdampt en het werd juist een slecht jaar voor de rugstreeppad. De hoeveelheid regen die er valt en op welk tijdstip in het jaar lijkt meer van invloed te zijn. Zo is er door de bezoekers aan het strand een pad ontstaan dat vooral in het voorjaar regelmatig onderwater staat door regen- en kwelwater. Als de zon aan kracht wint is dit water zo weer verdampt en dat betekent het einde van de larven. Gelukkig droogt het water in het midden van de vallei nooit helemaal op; tussen het riet blijft altijd een bodempje staan en daar is de overlevingskans dus groter. In de loop der jaren is de Kerf groener worden. Om de vergrassing tegen te gaan is het gebied in november 2014 een paar dagen begraaasd door schapen.

Rugstreeppaddenlarven in De Kerf, mei 2015. (Foto: Marja de Moel)

Resultaten monitoring in telgebied

In 2001 stond er veel water in de Kerf en zag het voor het eerst in mei zwart van de larven van de rugstreeppad. In 2002 ben ik met het monitoren van de rugstreeppad in de Kerf begonnen. Goede jaren voor de larven waren 2002, 2003, 2004, 2011, 2012, 2014 en 2015. De magere jaren met een paar waarnemingen waren 2007, 2008, 2009 en 2013. Soms waren er geen rugstreeppadden te vinden zoals in de jaren 2005, 2006, 2010. En al valt er niks te horen en te tellen, het blijft een prachtig gebied dat vanaf het uitkijkpunt mooi te overzien is. Dynamisch Kustbeheer betekent dat er niet ingegrepen wordt nu de drempel steeds hoger wordt en de natuur de ingreep van 1997 lijkt te herstellen. Toch hoop ik ooit nog eens zo'n spectaculaire doorbraak te zien als in 2008.

Marja de Moel

Meer lezen?

<https://publicwiki.deltares.nl/display/KWI/3.1.3.4.+De+Kerf+-+dynamisch+kustbeheer>